

Operatie *Market Garden*, september 1944

Inleiding

Volgend jaar, in september 2004, is het 60 jaar geleden dat geallieerde troepen in Nederland de strijd begonnen tegen legereenheden van de Duitse bezetter. Veldmaarschalk Bernard Montgomery (toen nog generaal) kreeg toestemming om zijn plan *Market Garden* ten uitvoer te brengen. Dat plan bestond uit twee fasen:

Market — luchtlandingen achter de vijandelijke linies en

Garden — opmars van de grondtroepen.

Dit is een beknopt verhaal over de strijd in het gebied Groesbeek-Nijmegen-Arnhem.

Op 17 september 1944 begon tussen 13.00 en 14.00 uur de luchtdanding van de 82^e Airborne Division *All American* op de Knapheide bij Groesbeek. Deze divisie (die onder bevel stond van Generaal-majoor James Gavin) moest de bruggen bij Grave, bij Heumen en bij Nijmegen in handen zien te krijgen.

Bij de opmars naar Nijmegen stuitten de Amerikanen op felle tegenstand van Duitse legereenheden. Die wilden de stad en de Waalbrug zo lang mogelijk in bezit houden. Na drie

dagen kwam de verkeersbrug ongeschonden in geallieerde handen dankzij Jan van Hoof en andere leden van het Verzet. Zij hadden de springlading onder de brug onklaar weten te maken. Jan van Hoof sneuvelde bij de Hezelpoort.

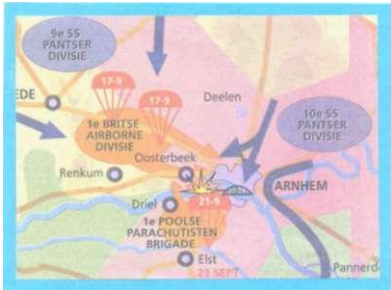

Op 21 september 1944 werd Nijmegen bevrijd. De Irish Guards van het 2^e Britse leger van Generaal Adair trokken met hun Sherman-tanks de Waalbrug over, maar Nijmegen zou de volgende negen maanden frontstad blijven.

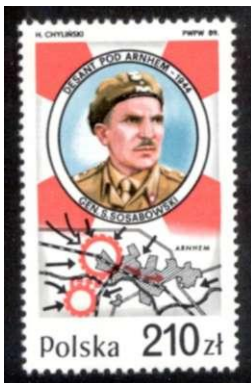

De slag om Arnhem

Op zondag 17 september 1944 landden op de Ginkelse Heide nabij Arnhem ongeveer 5200 manschappen van de 1^e Britse Airborne Division, de *Red Devils*.

Een dag later kwamen daar nog eens 3000 manschappen bij onder commando van Generaal Roy Urquhart.

Op 21 september landde bij Driel de 1^e Poolse Parachutistenbrigade van Generaal Stanislas Sosabowski om de Britse para's bij te staan.

De Britse para's bezetten de noordkant van de Rijnbrug. Ze hielden stand totdat ze overrompeld werden door een SS-Pantserdivisie.

Op 25 september 1944 worden de Britten geëvacueerd. Hun zware verliezen en de vele krijgsgevangenen

vormen een zwarte bladzijde in de geschiedenis van *Market Garden*. Het doel werd niet bereikt: de brug bij Arnhem bleef voorlopig in Duitse handen.

J. Furer